

PROGRAM PODPORY
ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2023/24

Destinace (země, město): Itálie, Padova

Jméno, příjmení: Jana Sovová

Místo působení (univerzita, fakulta, příp. katedra/ústav): Università degli Studi di Padova, Dipartimento di Studi Linguistici e Letterari (www.disll.unipd.it)

Čeština patří v Padově mezi jazyky s malým počtem posluchačů, podobně jako polština, slovinština nebo chorvatština. Studenti si ji volí jako hlavní obor nebo 3. jazyk, popř. volitelný předmět, a to většinou v rámci studijního programu *Lingue e culture moderne* (Moderní jazyky a kultury). Důvody, které je ke studiu českého jazyka a literatury přivádějí, bývají různorodé. Do letošního 1. ročníku chodila jedna studentka z Ukrajiny, druhá z Běloruska, třetí je Italo-Slovenka a čtvrtá je absolventkou bakalářského studia rusistiky. Češtinu vnímají jako jazyk, spřízněný s jejich mateřštinou anebo dalším studovaným oborem. Pátá posluchačka, která se jako jediná doposud s žádným slovanským jazykem nesešla, navštivovala lektorát jen v 1. semestru. Od ledna 2024 přešla na jiný studijní program a studium češtiny přerušila s tím, že se k němu vrátí, jakmile dožene skluz v nových předmětech. Prozatím setrvala alespoň u české literatury a zúčastnila se týdenního pobytu v Praze na závěr roku.

Studentka 2. ročníku českého jazyka a literatury v Padově studuje zároveň sémiotiku a teorii komunikace v magisterském programu v Bologni. Ve druhém semestru jsem s ní měla výuku online, poněvadž působila jako stážistka v digitální laboratoři Národního filmového archivu v Praze.

Další posluchačka studuje dálkově při zaměstnání, takže i s ní jsem se dvakrát týdně vídala ve virtuálním prostředí platformy Zoom. Přestože v Padově studuje teprve druhým rokem, probírala jsem s ní prakticky program 3. ročníku. Díky několikaleté pracovní zkušenosti

a soukromým jazykovým kurzům k nám přišla se základní znalostí mluvené podoby češtiny, která jí slouží při každodenní komunikaci s českými kolegy a klienty. Hlavním cílem bylo tedy prohloubit její písemné vyjadřovací schopnosti a pomoci jí systematicky rozlišovat spisovné jazykové prostředky od nespisovných, zejména v oblasti slovní zásoby.

Obě výše zmíněné studentky tedy měly výuku zvlášť, každá po dvou vyučovacích jednotkách týdně.

Pokud nepočítám několik jednotlivců, kteří dopisují diplomové práce, navštěvovalo v tomto akademickém roce lektorát celkem 7 studentů v prvním a 6 ve druhém semestru.

Pracovní úvazek lektora činil 12 vyučovacích jednotek týdně po 120 minutách, z nichž se odečítá 15-20 minut přestávky. Mimoto má lektor jednou týdně konzultační hodiny, stará se o příruční knihovnu v pracovně, spolupracuje se studentským divadelním kroužkem, připravuje písemné testy k závěrečným zkouškám pro všechny úrovně, účastní se ústních zkoušek z jazyka i literatury a podílí se na organizaci studijních pobytů v Praze či jiných akcí, souvisejících s propagací oboru.

Návštěvnost kurzu české literatury Alessandra Catalana byla letos podobně vysoká jako v loňském akademickém roce. Přes dvacítku nebohemistů se po boku našich posluchaček účastnilo přednášek o 60. letech v české společnosti a literatuře a většina z nich se s námi stejně jako vloni vydala na studijní cestu do Prahy. Jako přísedící u zkoušek i pedagogický doprovod během studijní cesty jsem byla svědkem jejich živého zájmu o uchopení české literatury v mezinárodním kontextu spolu s neotřelým, vnímavým pohledem na vše české. Mám za to, že právě takové chvíle jsou pro lektora tím největším pracovním zadostiučiněním. Někteří tito nebohemisté mají v úmyslu pustit se v příštím roce do studia jazyka.

Metodický přístup a didaktický materiál

Studenti jsou vedeni k tomu, aby už od počátku komunikovali s vyučujícím pokud možno bez zprostředkujícího jazyka.

Pro výuku v 1. ročníku jsme používali učebnici *Česky krok za krokem 1* z autorské dílny Lídy Holé a Pavly Bořilové. Spolu se studentskými prezentacemi, kreslenými doplňovačkami, gramatickými schématy, videoklipy, fotografickými kolážemi a cvičeními v online aplikacích nám posloužila jako uspokojivý základ pro zvládnutí učiva na úrovni A1+ podle SERR.

Ve vyšších ročnících jsme postupovali víceméně podle 2. dílu *Česky krok za krokem* s tím, že konverzační témata si studentky vybíraly z obsahu podle vlastních zájmů a přidávaly k nim další tematické okruhy formou prezentací. Vzhledem k jejich zájmům a profesnímu uplatnění se jednalo zejména o českou kinematografii a divadlo v evropském kontextu (recenze divadelní hry, překlady odborných článků, srovnání filmů českých a evropských režisérů) či o život a práci ve firmě (uplatnění absolventů, životopis, motivační dopis, služební cesta, jednání s klienty, prezentace firmy, firemní akce apod.). K doplnění gramatiky jsme používali učebnice *Czech it Up!* pro úroveň B1 a B2. Obě studentky si kromě toho připravovaly prezentace a eseje, nechyběla překladatelská cvičení, filmové ukázky a diskuse na aktuální témata. Souhrnná cvičení k pěti českým filmům jsme čerpali z cvičebnice *Flip (your) teaching 2*.

Výstupní úroveň studentky 2. ročníku lze označit jako B1, zatímco její pokročilejší kolegyně dosáhla přibližně B2.

Zázemí lektora

Pracovní prostředí je klidné a přívětivé. Pracovna, již lektor sdílí s profesorem, se nachází v moderně vybavené budově po rekonstrukci. Lektor má k dispozici několik skříní s příruční knihovnou a psací stůl s počítačem. Na chodbě je společná tiskárna pro učitelský personál, zatímco lektor má i vlastní tiskárnu zakoupenou z prostředků DZS. Většina poslucháren se nachází přímo na místě, popřípadě v jedné z nedalekých budov. Ve všech třídách je naistalována audiovizuální technika s připojením na internet, pouze v jednom případě bylo potřeba půjčovat si notebook na vrátnici. Je zde i výtečně zásobená univerzitní knihovna.

Sídlo padovské bohemistiky se nachází téměř v centru přibližně 10 minut pěší chůze z vlakového nádraží. Na italské poměry je ve městě dosti uspokojivá síť cyklostezek. Ke stinné stránce patří krádeže kol přímo ze dvora univerzitního areálu, nehledě na přítomnost personálu na vrátnici a videokamery.

Lektor české provenience tradičně sdílí byt s lektorkou slovinštiny. Ačkoli je zřejmé, že toto řešení není optimální, doposud se žádné jiné nenašlo. Na druhé straně jsou lektoři výše uvedených dvou zemí jediní, kdo požívají výsady tzv. služebního bytu. Byt, situovaný na okraji města, disponuje základním nábytkem. Připojení na internet je třeba si zařídit individuálně. Parkovací místa v oploceném prostoru za domem byla z důvodu stavebních prací přemístěna na nehlídané parkoviště ve vedlejší ulici.

Mimovýukové aktivity

V říjnu jsem se spolu s kolegyněmi ostatních „malých“ jazyků podílela na prezentaci jazyka a kultury na shromáždění všech nově zapsaných studentů. Mnozí z nich ještě nemají přesnou představu o své budoucnosti, takže je užitečné je informovat o možnosti studia jazyků, s nimiž se na středních školách nesetkali. Faktem ovšem je, že tyto prezentace většinou nepřinášejí valné výsledky.

Totéž platí pro mikulášskou party počátkem prosince. Letošní honba za pokladem po univerzitní budově se sladkou odměnou a zpěvem koled v různých jazycích sice u studentů vyvolala vlnu nadšení, avšak z této aktivity ani z divadelního semináře, pro nějž jsem překládala repliky do češtiny, žádný nový uchazeč nevzešel.

V prosinci jsem uspořádala dvě setkání s českým filmem.

V dubnu obsadila naše studentka 3. místo v překladatelské sekci Mezinárodní konference zahraničních studentů češtiny pořádané ÚJOP UK.

V květnu se uskutečnila přednáška Michala Bauera z Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích v rámci interdisciplinárního semináře *AltrEurope* (Jiné Evropy), věnovaného zemím tzv. středně východní a jihovýchodní Evropy. Název letošního ročníku byl *Literatura LGBTQIA+, práva a sexuální menšiny ve střední a východní Evropě*.

Závěr akademického roku patřil intenzivnímu studijnímu pobytu v Praze. Skupina sedmnácti studentů zde s dvoučlenným pedagogickým doprovodem strávila týden od 3. do 10. června. Program sestávající z prezentací, přednášek, workshopů a prohlídek se odehrával na půdě významných institucí – kromě vřelého přijetí na MŠMT jsme byli též hosty Ústavu pro českou literaturu Akademie věd, Pražského hradu, Strahovské knihovny, Muzea literatury a Knihovny Václava Havla, kde se studenti setkali s jejich oblíbeným spisovatelem Jáchymem Topolem. Součástí pobytu byla celodenní exkurze do Brna s návštěvou Knihovny Milana Kundery a hradu Špilberk.

obrazová příloha

Z vycházky Prahou